

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)
της 6ης Οκτωβρίου 1999 *

Στην υπόθεση Τ-110/97,

Kneissl Dachstein Sportartikel AG, εταιρία αυστριακού δικαίου, εδρεύουσα στο Molln (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από τον Georg Diwok, δικηγόρο Βιέννης,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους Paul F. Nemitz και Frank Paul, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούγο τον M. Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

υποστηριζομένης από τη

Δημοκρατία της Αυστρίας, εκπροσωπούμενη από την Christine Stix-Hackl, επικουρούμενη από τον Michael Krassnigg, δικηγόρο Βιέννης, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Αυστρίας, 3, rue des Bains,

και από την

HTM Sport- und Freizeitgeräte AG, εταιρία αυστριακού δικαίου εδρεύουσα στο Schwechat (Αυστρία), εκπροσωπούμενη από τους Wolfgang Knapp, δικηγόρο Βρυξελλών και Φρανκφούρτης επί του Μάιν, και την Till Müller-Ibold, δικηγόρο Φρανκφούρτης επί του Μάιν, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο το γραφείο Arendt & Medernach, 8-10, rue Mathias Hardt,

παρεμβαίνουσες,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή με την οποία ζητείται η ακύρωση της αποφάσεως 97/81/EK της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1996, σχετικά με ενισχύσεις της Αυστριακής Κυβέρνησης προς την επιχείρηση Head Tyrolia Mares υπό μορφή εισφορών κεφαλαίου (ΕΕ 1997, L 25, σ. 26),

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο πενταμελές τμήμα),**

συγκείμενο από τους A. Potocki, Πρόεδρο, K. Lenaerts, C. W. Bellamy, J. Azizi και A. W. H. Meijs, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

II - 2886

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 24ης Μαρτίου 1999,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο της διαφοράς

- 1 Το άρθρο 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης EK (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 87 EK) ορίζει ότι:

« Δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά:

(...)

- γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον (...).»

- 2 Για την εφαρμογή της διατάξεως αυτής, η Επιτροπή καθόρισε τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (94/C 368/05) (ΕΕ 1994, C 368, σ. 12, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές).

Ιστορικό της διαφοράς

- 3 Η εταιρία αυστριακού δικαίου Head Tyrolia Mares (στο εξής: HTM) συγκροτείται από επιχειρήσεις που παράγουν και διαθέτουν στο εμπόριο αθλητικά είδη για χειμερινά αθλήματα, για τένις, καταδύσεις και γκολφ. Το 1994 η HTM πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 5,2 δισεκατομμυρίων αυστριακών σελινίων (OS), δηλαδή +/- 390 εκατομμυρίων ECU (στο εξής: MECU), από το οποίο ποσό το 45 % στη Δυτική Ευρώπη. Τον Ιούνιο του 1995, απασχολούσε περίπου 2 700 άτομα. Οι μονάδες παραγωγής της HTM βρίσκονται στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και στην Ευρώπη (Γερμανία, Αυστρία, Ιταλία, Δημοκρατία της Τσεχίας και Εσθονία). Το αυστριακά εργοστάσια βρίσκονται στο Kennelbach (536 εργαζόμενοι), Hörbranz (279 εργαζόμενοι), Schwechat (395 εργαζόμενοι) και Neusiedl (80 εργαζόμενοι).

- 4 Η δημόσια εταιρία χαρτοφυλακίου Austria Tabakwerke (στο εξής: AT) απέκτησε το 1993 την πλειοψηφία των μετοχών της HTM αντί του ποσού των 20 εκατομμυρίων δολλαρίων ΗΠΑ (USD) (+/- 16 MECU). Η AT εισέφερε αμέσως νέα κεφάλαια ύψους 100 εκατομμυρίων USD (+/- 80 MECU). Τον ίδιο χρόνο, η HTM έλαβε από την AT μη προνομιούχο μετοχικό δάνειο σε αντικατάσταση κεφαλαίου ύψους 82,25 εκατομμυρίων γερμανικών μάρκων (DEM, +/- 45 MECU).

- 5 Παρά τα ανακοινωθέντα προγράμματα ορθολογιστικής οργάνωσης, διαφοροποίησης και νέων επενδύσεων, η HTM σημείωσε σοβαρές ζημίες το 1993 και το 1994 κυρίως λόγω της σοβαρής ύφεσης της διεθνούς αγοράς ειδών σκι από το τέλος της

δεκαετίας του '80 και των πολύ αργητικών αποτελεσμάτων που σημειώθηκαν σε ορισμένους άλλους τομείς, όπως ο τομέας των αθλητικών ενδυμάτων και του εξοπλισμού γκολφ. Τα μεγάλα χρηματοοικονομικά βάρη και μια σειρά δαπανών αναδιάρθρωσης και εκτάκτων δαπανών εξασθένισαν περαιτέρω τη χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης.

- 6 Τον Ιανουάριο του 1995 η AT ζήτησε από την Handelsbank SBC Warburg (στο εξής: Warburg) την κατάρτιση ενός προγράμματος εξυγιάνσεως της HTM και τον Μάρτιο του 1995 της ανέθεσε να καταστρώσει ένα πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης της HTM, ενώ τον Μάιο του 1995 η Warburg κίνησε διαδικασία εξεύρεσης δυνητικών αγοραστών.
- 7 Για να αποφευχθεί η παύση πληρωμών της HTM, η AT αναγκάστηκε, τον Απρίλιο του 1995, να εισφέρει 400 εκατομμύρια OS (+/- 30 MECU) στον όμιλο και να μετατρέψει σε ίδιο κεφάλαιο το μετοχικό δάνειο των +/- 45 MECU που είχε χορηγήσει το 1993.
- 8 Τον Ιούλιο του 1995 καταστρώθηκε ένα πρόγραμμα αναδιάρθρωσης της HTM, που θα της έδινε τη δυνατότητα να ανακτήσει την αποδοτικότητά της μέχρι το 1997. Για τη χρηματοδότηση του προγράμματος αυτού και την αποφυγή ενδεχομένης διαδικασίας πτωχεύσεως, το Αυστριακό Υπουργείο Οικονομικών ενέκρινε, τον Αύγουστο του 1995, την απόφαση της AT να εισφέρει νέο κεφάλαιο στην HTM ύψους 1,5 δισεκατομμυρίου OS (+/- 112 MECU), καταβλητέο σε δόσεις από το 1995 έως το 1997.
- 9 Στις 8 Αυγούστου 1995 οι αυστριακές αρχές γνωστοποίησαν στην Επιτροπή τις προθέσεις της AT. Την 1η Σεπτεμβρίου 1995 η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες από την Αυστριακή Κυβέρνηση η οποία και απάντησε στις 21 Σεπτεμβρίου 1995.

- 10 Στις 30 Σεπτεμβρίου 1995 η HTM έλαβε από την AT ποσό 373 εκατομμυρίων OS (+/- 28 MECU). Εντός του Σεπτεμβρίου 1995, εγκαταλείφθηκε η λύση της αναδιάρθρωσης λόγω της επιδεινώσεως της καταστάσεως της HTM και αποφασίστηκε η άμεση πώλησή της. Το διοικητικό συμβούλιο της AT αποφάσισε, με συμβουλή της Warburg, να δεχθεί την προσωρινή προσφορά ενός ομίλου διεθνών επενδυτών διευθυνομένων από τον Johan Eliasch (στο εξής: Όμιλος Eliasch) και να αρχίσει διαπραγματεύσεις για την άμεση ιδιωτικοποίηση ολοκλήρου του ομίλου HTM.
- 11 Η συμφωνία που συνήφθη με τον Όμιλο Eliasch προβλέπει τιμή αγοράς 10 εκατομμύρια OS (+/- 0,7 MECU) και εισφορά κεφαλαίου από την AT στην HTM ανερχόμενη σε 1,19 δισεκατομμύριο OS (+/- 88 MECU) και κλιμακούμενη σε πλειόνες δόσεις. Ο Όμιλος Eliasch ανέλαβε την υποχρέωση να εισφέρει άλλα 300 εκατομμύρια OS (+/- 22 MECU), από τα οποία τα 25 εκατομμύρια OS (+/- 2 MECU) αμέσως μετά την έγκριση των μέτρων της AT από την Επιτροπή.
- 12 Η AT θα ελάμβανε το 15 % της αύξησης αξίας των μεριδίων που θα επιτύγχανε ο Όμιλος Eliasch κατά την ολική ή μερική πώληση της HTM σε τρίτους, μέσω εκχωρήσεως των μεριδίων ή ανοικτής προσφοράς προς πώληση. Τέλος ο Όμιλος Eliasch είχε την υποχρέωση να συνεχίσει τις δραστηριότητες της HTM στην Αυστρία τουλάχιστον επί τριετία και να διατηρήσει το 50 % του σημερινού προσωπικού στο εργοστάσιο του Schwechat και το 80 % στα εργοστάσια του Hörbranz και του Kennelbach.
- 13 Με επιστολή της 10ης Οκτωβρίου 1995, η εταιρία Kneissl Dachstein Sportartikel AG (στο εξής: Kneissl Dachstein), εταιρία αυστριακού δικαίου που παράγει αθλητικά είδη για χειμερινά αθλήματα (σκι, δετήρες και υποδήματα σκι), ζήτησε από την Επιτροπή να ερευνήσει τη χρηματοδοτική υποστήριξη που χορηγεί η AT στην HTM.
- 14 Την τελευταία εβδομάδα του Νοεμβρίου 1995, ανακοινώθηκε στην Επιτροπή ότι οι τράπεζες συμφωνούν να συμβάλουν στην αναδιάρθρωση της HTM, μετά την αλλαγή

ιδιωτήτη, με τη διαγραφή των πιστώσεών τους μέχρι ποσού 630 εκατομμυρίων OS (+/- 47 MECU) και με την αναδιάρθρωση του χρέους.

- 15 Με πράξη της 20ής Δεκεμβρίου 1995 που τροποποιήθηκε στις 13 Μαρτίου 1996, η Επιτροπή κίνησε, δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης EK (νυν άρθρου 88 EK), τη διαδικασία εξετάσεως του συμβιβαστού, ως ενισχύσεως αναδιάρθρωσης της HTM, των εισφορών κεφαλαίου 400 εκατομμυρίων OS (+/- 30 MECU) του Απριλίου 1995 (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω) και 1,19 δισεκατομμυρίου OS (+/- 88 MECU) (βλ. σκέψη 11 ανωτέρω) που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί ή προβλέπονταν από την AT, στο πλαίσιο της συμφωνίας πωλήσεως με τον όμιλο Eliasch.
- 16 Εξάλλου, η Επιτροπή θεώρησε ότι, μετά την αναδιάρθρωσή του σε δάνειο αποδοτέο στο επιτόκιο της αγοράς, το συνολικό ποσό του 1,273 δισεκατομμυρίου OS (+/- 95 MECU) από το οποίο είχαν ήδη καταβληθεί στην HTM 773 εκατομμύρια (+/- 58 MECU) (βλ. σκέψεις 7 και 10 ανωτέρω) μπορούσε να εγκριθεί ως ενίσχυση διασώσεως.
- 17 Προς τούτο η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση προς τα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερομένους, βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, σχετικά με ενίσχυση χορηγούμενη από την Ομοσπονδιακή Αυστριακή Κυβέρνηση υπό μορφή εισφοράς κεφαλαίου υπέρ της HTM (ΕΕ 1996, C 124, σ. 5).
- 18 Στις αρχές του Φεβρουαρίου 1996, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι η συμφωνία πωλήσεως εκτελέστηκε με τη μεταβίβαση των μετοχών της HTM από την AT προς τον όμιλο Eliasch.

- 19 Στο πλαίσιο της διαδικασίας εξετάσεως, η Kneissl Dachstein υπέβαλε τις παρατηρήσεις της με υπόμνημα της 30ής Απριλίου 1996.
- 20 Με την απόφαση 97/81/ΕΚ, της 30ής Ιουλίου 1996, σχετικά με ενισχύσεις της Αυστριακής Κυβέρνησης προς την HTM υπό μορφή εισφορών κεφαλαίου (ΕΕ 1997, L 25, σ. 26, στο εξής: απόφαση), η Επιτροπή έκρινε ότι οι εισφορές κεφαλαίου ύψους 400 εκατομμυρίου OS (+/- 30 MECU) (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω) και 1,19 δισεκατομμυρίου OS (+/- 88 MECU) (βλ. σκέψη 11 ανωτέρω), ήτοι 118 MECU, συνιστούν κρατική ενίσχυση, η οποία όμως μπορεί να κριθεί ότι συμβιβάζεται προς την κοινή αγορά, ως ενίσχυση αναδιάρθρωσης, υπό ορισμένους όρους.
- 21 Η Επιτροπή σημειώνει στην απόφαση ότι η αγορά αλπινικού σκι είναι κορεσμένη, εμφανίζει κατά πολὺ πλεονάζον δυναμικό, ενώ παρατηρείται τάση συγκέντρωσης μικρού αριθμού μεγάλων παραγωγών. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η αγορά δετήρων και υποδημάτων σκι παρουσιάζουν παράλληλη εξέλιξη.
- 22 Κατά την απόφαση, το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης προβλέπει επαναφορά της παραγωγής της HTM στις βασικές δραστηριότητές της (εξοπλισμός τένις, σκι, δετήρες και υποδήματα σκι, εξοπλισμός καταδύσεων), παραγωγή η οποία θα επικεντρωθεί συντόμως και κυρίως στο εμπορικό σήμα Head, στο μάρκετινγκ, σε καινοτόμα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και στην αμερικανική αγορά. Αφού ολοκληρωθεί η αναδιάρθρωση, στους μακροπρόθεσμους στόχους θα περιλαμβάνεται η επέκταση της εμπορικής δραστηριότητας προς την κατεύθυνση νέων προϊόντων (με την απόκτηση αδειών εκμεταλλεύσεως) και νέων γεωγραφικών αγορών. Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης προβλέπει εξισορρόπηση για τον τομέα εκμεταλλεύσεως το 1996, αποκατάσταση της αποδοτικότητας για το 1997 και, ως τελικό στόχο, την εισαγωγή στο χρηματοστήριο για το 1998 ή το 1999.

23 Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης δίνει έμφαση στα ακόλουθα σημεία:

- προσαρμογή του παραγωγικού δυναμικού στον τομέα των αθλητικών ειδών (σκι, δετήρες και υποδήματα σκι) και των ρακετών τένις προς τη μείωση της ζητήσεως. Αυτό περιλαμβάνει την εξωτερική ανάθεση και τη μετατόπιση παραγωγικών διαδικασιών στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης με πρόσληψη εργατικού δυναμικού προκειμένου να μειωθεί το κόστος παραγωγής.
- σταδιακή κατάργηση μη προσοδοφόρων γραμμών παραγωγής και τη μείωση των αποθεμάτων.
- ορθολογιστική οργάνωση και μείωση του πάγιου κόστους των πωλήσεων και της διαχείρισης, περιλαμβανομένης και της συγχώνευσης εταιριών.
- ανάπτυξη και εγκατάσταση ενός συστήματος υλικοτεχνικής μέριμνας για τον κεντρικό έλεγχο της διαχείρισης των αποθεμάτων, του εφοδιασμού και των αποστολών καθώς και εκσυχρονισμός των συστημάτων διαχείρισης και των διαδικασιών παραγωγής.

24 Το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης προβλέπει μεταξύ άλλων ετήσια μείωση της ικανότητας κατά 39 % για τα σκι, 59 % για τους δετήρες σκι, 9 % για τα υποδήματα σκι και 38 % για τις ρακέτες τένις. Σε διάφορους τομείς δραστηριότητας προβλέπεται μείωση του προσωπικού.

- 25 Το άμεσο κόστος της αναδιάρθρωσης από το 1995 έως το 1997 εκτιμάται σε 159 εκατομμύρια USD (+/- 127 MECU). Το κόστος αυτό αφορά κυρίως την παύση των δραστηριοτήτων στον τομέα του γκολφ, την εγκατάλειψη του τομέα των αθλητικών ενδυμάτων, τη μείωση των ικανοτήτων παραγωγής και την αναδιοργάνωση των εγκαταστάσεων του Kennelbach, του Schwechat, και του Hörbranz. Σ' αυτές τις δαπάνες προστίθενται και οι αποζημιώσεις απολύσεως του προσωπικού.
- 26 Το πρόγραμμα ανδιάρθρωσης των κεφαλαίων, που αποτελεί μέρος του προγράμματος αναδιάρθρώσεως, προβλέπει, εκτός από τις εισφορές κεφαλαίου της AT καθώς και την παραίτηση των Τραπεζών από απαιτήσεις και τόκους, ύψους 630 εκατομμυρίων OS (+/- 47 MECU) (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω), δύο εισφορές κεφαλαίου του ομίλου Eliasch +/- 2 MECU και +/- 20 MECU (βλ. σκέψη 11 ανωτέρω), έως το 1998, και μια διεθνή δημόσια προσφορά πώλησης με αναμενόμενα έσοδα 60 εκατομμύρια USD (+/- 48 MECU). Δεδομένου ότι η αναλογία ιδίων κεφαλαίων της HTM το 1998 (7 %) θεωρείται πολύ χαμηλή για να δώσει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τον διεθνή ανταγωνισμό, η συνεισφορά του ομίλου Eliasch στην αναδιάρθρωση του κεφαλαίου και η εισαγωγή στο χορηματηστήριο θεωρούνται ως καθοριστικά στοιχεία για τη χορηματοοικονομική διάρθρωση της HTM καθόσον μειώνουν περαιτέρω το χρέος της.
- 27 Το διατακτικό της αποφάσεως προβλέπει στο άρθρο 1 ότι οι εισφορές της AT προς την HTM υπό μορφή εισφορών κεφαλαίου ύψους 1,59 δισεκατομμυρίου OS (+/- 118 MECU) (βλ. σκέψη 20 ανωτέρω) συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Η ενίσχυση αυτή κρίνεται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά κατά την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ', διότι θα ευνοήσει την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών κλάδων, ενώ δεν επηρεάζει τις συνθήκες του εμπορίου κατά τρόπο αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.
- 28 Η καταβολή του ποσού αυτού του 1,59 δισεκατομμυρίου OS, που περιλαμβάνει το ποσό του 1,273 δισεκατομμυρίου OS (+/- 95 MECU) το οποίο εγκρίθηκε ήδη από την Επιτροπή ως ενίσχυση διασώσεως (βλ. σκέψη 16 ανωτέρω), έχει προγραμματιστεί ως

ακολούθως: 400 εκατομμύρια OS (+/- 30 MECU) τον Απρίλιο του 1995 (σκέψη 7 ανωτέρω) και 373 εκατομμύρια OS (+/- 28 MECU) στις 30 Σεπτεμβρίου 1995 (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω). Τέλος προβλέπεται η καταβολή ποσού 27 εκατομμυρίων OS (+/- 2 MECU), καθώς και η κλιμάκωση της καταβολής του υπολοίπου από τις 31 Δεκεμβρίου 1995 μέχρι τις 31 Μαρτίου 1998.

29 Στο άρθρο 2, η απόφαση ορίζει ότι, για να εξασφαλιστεί το συμβιβάσιμο της ενίσχυσης με την κοινή αγορά η Αυστριακή Κυβέρνηση πρέπει να φροντίσει για την τήρηση των ακολούθων όρων:

- το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης να εφαρμοσθεί όπως υποβλήθηκε στην Επιτροπή. Στα τέλη Αυγούστου και Φεβρουαρίου κάθε χρόνου έως το 1999, η HTM θα υποβάλλει έκθεση επί της προόδου της αναδιάρθρωσης, από την οποία θα απορρέει η οικονομική ανάπτυξη και τα οικονομικά αποτελέσματα της επιχείρησης, καθώς και η αντιστοιχία τους προς το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης. Επιπλέον, η επιχείρηση θα υποβάλλει τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης του ομίλου για τα έτη 1995 έως 1999, το αργότερο έως το τέλος Ιουνίου του εκάστοτε επομένου έτους;
- η μείωση του δυναμικού παραγωγής που προβλέπεται στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης πρέπει απαρεγκλίτως να εφαρμοσθεί;
- η εισφορά 25 εκατομμυρίων OS (+/- 2 MECU) (βλ. σκέψη 11 ανωτέρω) από μέρους του ομίλου Eliasch προς την HTM θα πραγματοποιηθεί εντός ενός μηνός μετά την ημερομηνία της παρούσας απόφασης.

- η εισφορά 275 εκατομμυρίων OS (+/- 20 MECU) (βλ. σκέψη 11 ανωτέρω) από μέρους του ομίλου Eliasch προς την HTM θα πραγματοποιηθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998.
  - μια πρόσθετη εισφορά νέων ιδίων κεφαλαίων ύψους του λάχιστον 600 εκατομμυρίων OS (+/- 48 MECU) (βλ. σκέψη 26 ανωτέρω) θα γίνει με διεθνή δημόσια τοποθέτηση ή με άλλον τρόπο που θα έχει παρόμοιο αποτέλεσμα, το αργότερο μέχρι τα τέλη του 1999.
  - παρελθούσες ζημίες μέχρι ποσού 1,59 δισεκατομμυρίου OS (+/- 118 MECU) δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για τη μείωση των φορολογητέων εσόδων.
- 30 Τέλος το άρθρο 3 ορίζει ότι η απόφαση απευθύνεται στην Αυστριακή Δημοκρατία.
- 31 Η απόφαση κοινοποιήθηκε στην Αυστριακή Κυβέρνηση στις 21 Αυγούστου 1996 και δημοσιεύθηκε στις 28 Ιανουαρίου 1997.
- Διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου**
- 32 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 14 Απριλίου 1997, η Kneissl Dachstein άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αποφάσεως.

- 33 Με διάταξη της 26ης Νοεμβρίου 1997, επετράπη στην Αυστριακή Δημοκρατία και στην HTM να παρέμβουν στη δίκη προς στήριξη των αιτημάτων της Επιτροπής.
- 34 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Ζήτησε πάντως από τους διαδίκους να απαντήσουν εγγράφως σε ορισμένες ερωτήσεις.
- 35 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 24ης Μαρτίου 1999.

Αιτήματα των διαδίκων

- 36 Η Kneissl Dachstein ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την απόφαση άκυρη και χωρίς έννομο αποτέλεσμα ή, επικουρικώς,
- να την ακυρώσει *ex nunc*,
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα,
- να καταδικάσει τις παρεμβαίνουσες στα δικά τους δικαστικά έξοδα..

37 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή,
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

38 Η Αυστριακή Δημοκρατία ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή,
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

39 Η ΗΤΜ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη ή
- να την απορρίψει ως προδήλως αβάσιμη,
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα της ΗΤΜ.

Επί του παραδεκτού

- 40 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από τη Δημοκρατία της Αυστρίας και την HTM διατυπώνει αμφιβολίες ως προς το παραδεκτό της προσφυγής, την οποία θεωρεί εκπρόθεσμη, ως ασκηθείσα στις 14 Απριλίου 1997, ενώ η απόφαση εκδόθηκε στις 30 Ιουλίου 1996. Δεδομένου ότι η απόφαση ούτε δημοσιεύθηκε ούτε κοινοποιήθηκε επίσημα στην προσφεύγουσα, η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής άρχισε να τρέχει, έναντι της ενδιαφερομένης, την ημέρα κατά την οποία αυτή πληροφορήθηκε την έκδοση της αποφάσεως. Δεδομένου ότι η απόφαση, κατά την έκδοσή της, απασχόλησε τον Τύπο, η προσφεύγουσα όφειλε τότε να ζητήσει εντός ευλόγου διαστήματος από την Επιτροπή να της την κοινοποίησει. Δεδομένου όμως ότι η προσφεύγουσα ζήτησε αυτή την κοινοποίηση το πρώτον στις 18 Σεπτεμβρίου 1996, η εύλογη προθεσμία μπορεί να θεωρηθεί ότι είχε παρέλθει.
- 41 Αρκεί να σημειωθεί ότι, όπως ορίζει το πέμπτο εδάφιο του άρθρου 173 της Συνθήκης EK (ήδη, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 230 EK), το κριτήριο της ημερομηνίας κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος λαμβάνει γνώση της πράξεως ως σημείου αφετηρίας της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής εμφανίζει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαρτίου 1998, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-122/95, Συλλογή 1998, σ. I-973, σκέψη 35).
- 42 Επιπλέον διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή δευτερεύει στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, τεύχος L, το πλήρες κείμενο των αποφάσεων περί υπό δόους εγκρίσεως κρατικών ενισχύσεων που εκδίδονται, όπως εν προκειμένω, με εφαρμογή της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης [βλ. *Droit de la concurrence dans les Communautés européennes*, (δίκαιο των ανταγωνισμού στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες), τόμος II A, «*Règles applicables aux aides d'État*», (κανόνες που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις), 1995, σ. 43, σημείο 53 και σ. 55, σημείο 90, στοιχείο d].
- 43 Δεδομένου ότι η απόφαση δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα L 25 της 28ης Ιανουαρίου 1997, αυτή η ημερομηνία είναι η αφετηρία της προθεσμίας έναντι της προσφεύγουσας.

- 44 Επομένως, πρέπει να απορριφθούν τα επιχειρήματα που στρέφονται κατά του παραδεκτού της προσφυγής.

Επί της ουσίας

Έκταση του ελέγχου νομιμότητας που ασκεί το Πρωτοδικείο ως προς το συμβιβαστό της επίδικης ενίσχυσης αναδιαρθρώσεως

- 45 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί προκαταρκτικώς ότι για τις πράξεις των κοινωνικών οργάνων υπάρχει τεκμήριο νομιμότητας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1987, Consorzio Cooperative d'Abruzzo κατά Επιτροπής, 15/85, Συλλογή 1985, σ. 1005, σκέψη 10), που οφείλει να αντικρουόσει ο ζητών την ακύρωση της πράξεως, προσκομίζοντας τα κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να αμφισβητήσει τις εκτιμήσεις του καθού οργάνου.
- 46 Εξάλλου, κατά παγία νομολογία, η Επιτροπή διαθέτει ευρεία διαιριτική ευχέρεια κατά την εφαρμογή του άρθρου 92, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Δεδομένου ότι αυτή η διαιριτική ευχέρεια συνεπάγεται πολύπλοκες εκτιμήσεις οικονομικής και κοινωνικής φύσεως, ο δικαστικός έλεγχος μιας αποφάσεως της Επιτροπής, ληφθείσας στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να περιορίζεται στον έλεγχο του αν τηρήθηκαν οι κανόνες διαδικασίας και αιτιολογήσεως, αν υφίσταντο τα πραγματικά περιστατικά που ελήφθησαν υπόψη για την αμφισβητούμενη επιλογή, αν υφίσταται πρόδηλη πλάνη κατά την εκτίμηση των περιστατικών αυτών ή κατάχορηση εξουσίας. Ειδικότερα, δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να υποκαταστήσει τον εκδόντα την απόφαση στην οικονομική του εκτίμηση (απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Ιουνίου 1998, British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-371/94 και T-394/94, Συλλογή 1998, σ. II-2405, σκέψη 79).

⁴⁷ Επιπλέον, στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης, η νομιμότητα μιας κοινοτικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα πραγματικά και νομικά στοιχεία που υφίστανται κατά τον χρόνο της εκδόσεως της. Ειδικότερα, οι πολύπλοκες εκτιμήσεις στις οποίες προβαίνει η Επιτροπή πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνάρτηση με τα στοιχεία που αυτή είχε στη διάθεσή της κατά τον χρόνο που τις πραγματοποίησε (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 81).

⁴⁸ Υπό το φως αυτών των αρχών πρέπει να εξεταστούν οι λόγοι ακυρώσεως και τα επιχειρήματα που προβάλλει η προσφεύγουσα.

Επί της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προβάλλεται κατά των κατευθυντηρίων γραμμών

⁴⁹ Η Kneissl Dachstein προβάλλει την έλλειψη νομιμότητας των κατευθυντηρίων γραμμών, καθόσον αυτές επιτρέπουν ενισχύσεις που δεν ανταποκρίνονται στους όρους του άρθρου 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ, της Συνθήκης. Η Επιτροπή, στηρίζοντας την απόφασή της στις κατευθυντήριες γραμμές, παρέβη τη διάταξη αυτή.

⁵⁰ Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες παρατηρούν ότι οι κατευθυντήριες γραμμές εξειδικεύουν την εφαρμογή των παρεκκλίσεων από το ασυμβίβαστο των ενισχύσεων, σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη, και ότι ουδέποτε κηρύχθηκαν παράνομες από τον κοινοτικό δικαστή.

- 51 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι οι κατευθυντήριες γραμμές συνιστούν ενδεικτικούς κανόνες που ορίζουν τις γραμμές που προτίθεται να ακολουθήσει η Επιτροπή. Δεν μπορούν συνεπώς να συνιστούν παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 92 της Συνθήκης (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Φεβρουαρίου 1987, Deufil κατά Επιτροπής, 310/85, Συλλογή 1987, σ. 901, σκέψη 22).
- 52 Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε κατά πόσο η Επιτροπή στηρίχθηκε σε στοιχεία των κατευθυντηρίων γραμμών που έρχονται σε αντίφαση με το άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ, της Συνθήκης, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας πρέπει να αποδριφθεί χωρίς να προδικάζεται η εξέταση των λόγων ακυρώσεως υπό το πρίσμα της προαναφερθείσας διάταξης.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ότι δηλαδή εσφαλμένως υποτέθηκε η εξαφάνιση της HTM από την αγορά

- 53 Η Kneissl Dachstein αμφισβητεί την υπόθεση που διατυπώνει η απόφαση, ότι δηλαδή η εξαφάνιση της HTM θα είχε ξημιογόνες επιπτώσεις στη διάρθρωση της αγοράς, προκαλώντας την εμφάνιση ακόμα πιο κλειστών ολιγοπωλίων. Ακόμη και αν είχει απαγορευθεί η επίδικη ενίσχυση (στο εξής: ενίσχυση), η HTM είναι πιθανό ότι θα εξαγοραζόταν εξ ολοκλήρου από επενδυτή μη ανήκοντα στον ίδιο τομέα δραστηριότητας.
- 54 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι η εξαγορά της HTM μετά από πτώχευση θα γινόταν από ανταγωνιστή και όχι από άσχετους προς τον κλάδο επενδυτές και επομένως τίποτα δεν θα άλλαζε ως προς τις επιπτώσεις στη διάρθρωση της αγοράς, όπως τις δέχεται η απόφαση.

- 55 Κατά την HTM, τίποτα δεν δείχνει ότι, ακόμα και σε περίπτωση πτωχεύσεως και χωρίς τις εισφορές της AT, θα ήταν δυνατή ή μάλιστα πιθανή η εξαγορά των δραστηριοτήτων της από επιχειρήσεις άσχετες με τον συγκεκριμένο ιλάδο.
- 56 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, όπως προκύπτει από την ίδια τη διατύπωσή του, ο λόγος ακυρώσεως στηρίζεται στη μη αποδειγμένη υπόθεση ότι, σε περίπτωση μη εγκρίσεως της ενίσχυσης, η HTM δεν θα εξαφανιζόταν από την αγορά ως ανταγωνιστής διακρινόμενος από άλλους επιχειρηματίες, αλλά θα εξαγοραζόταν, εν πάσῃ περιπτώσει, από επιχειρήσεις άσχετες προς τον τομέα των αθλητικών ειδών χειμερινών αθλημάτων. Το αντίθετο μάλιστα: οι παρατηρήσεις που υπέβαλε η Kneissl Dachstein κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εξετάσεως μαρτυρούν το ζωηρό ενδιαφέρον της για την εξαγορά της HTM.
- 57 Συνεπώς δεν αποδεικνύεται ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη θεωρώντας ότι, σε περίπτωση μη εγκρίσεως της ενισχύσεως, η HTM ήταν πιθανόν να εξαφανιστεί από την αγορά ως ανεξάρτητος παραγωγός.
- 58 Υπό τις συνθήκες αυτές πρέπει να απορριφθεί ο λόγος ακυρώσεως.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, της παραβάσεως των γενικών προϋποθέσεων εγκρίσεως των ενισχύσεων που προβλέπει το άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ; της Συνθήκης

- 59 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει ότι η ενίσχυση δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ, της Συνθήκης. Δεν ευνοεί μα αικονομική δραστηριότητα αλλά μία και μόνη επιχείρηση. Η ενίσχυση δεν προωθεί την

ανάπτυξη μιας συγκεκριμένης περιοχής λόγω του ότι τα εργοστάσια της ΗΤΜ είναι διασκορπισμένα. Τέλος η ενίσχυση δεν παρουσιάζει κανένα κοινοτικό ενδιαφέρον διότι μεταθέτει σε άλλες επιχειρήσεις και σε άλλες περιοχές τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η παραγωγή και η πώληση αθλητικών ειδών χειρεργιών αθλημάτων.

- 60 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, πρώτον, ότι, αφού η Επιτροπή οθρώς έκρινε ότι η επιβίωση της ΗΤΜ θα συμβάλει στη διαχείριση της ανταγωνιστικής δομής της αγοράς, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η ενίσχυση ευνοεί μία και μόνο επιχείρηση.
- 61 Δεύτερον, από τη διαζευκτική λειτουργία του συνδέσμου «ή» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ', της Συνθήκης προκύπτει ότι μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως είτε ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων είτε ορισμένων οικονομικών περιοχών. Επομένως, η έγκριση μιας ενίσχυσης δεν εξαρτάται αναγκαστικά από τον προορισμό της για μια συγκεκριμένη περιοχή.
- 62 Τέλος, τρίτον, η αιτίαση της ελλείψεως κοινοτικού ενδιαφέροντος της ενίσχυσης ταυτίζεται με τις άλλες αιτιάσεις διά των οποίων αμφισβητείται το βάσιμο της εγκρίσεως της.
- 63 Συνεπώς, με την επιφύλαξη των απαντήσεων που θα δοθούν σ' αυτές τις άλλες αιτιάσεις ουσίας, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ ορισμένων εισφορών κεφαλαίου και του σχεδίου αναδιαρθρώσεως

- 64 Η Kneissl Dachstein προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν θεώρησε ότι η πρόσθετη εισφορά ποσού +/- 28 MECU που έγινε στις 30 Σεπτεμβρίου 1995 (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω), ενώ η πρώτη δόση ύψους +/- 30 MECU είχε ήδη καταβληθεί τον Απρίλιο του 1997 (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω), είχε ως μόνο σκοπό να αποφευχθεί η αφερεγγυότητα της HTM και δεν συνδεόταν με το πρόγραμμα αναδιαρθρωσης. Συνεπώς, η ενίσχυση απαγορεύεται κατ' αυτό το ποσό.
- 65 Κατά την Επιτροπή, υποστηριζομένη, κατά τα ουσιώδη, από τις παρεμβαίνουσες, οι επίδικες εισφορές θεωρήθηκαν ως ενισχύσεις διασώσεως για την περίοδο που ήταν αναγκαία για την κατάρτιση του προγράμματος αναδιαρθρώσεως και το νέο στοιχείο ενισχύσεως που προέκυψε από τον εκ των υστέρων χαρακτηρισμό ως εισφορών κεφαλαίου εγκρίθηκε βάσει του σχεδίου αναδιαρθρωσης.
- 66 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, όπως προκύπτει από την έκθεση των πραγματικών περιστατικών (βλ. σκέψεις 15 και 16 ανωτέρω), οι επίδικες εισφορές εγκρίθηκαν αρχικά ως ενίσχυση διασώσεως με επιφύλαξη της δυνατότητας να χαρακτηριστούν αργότερα ως ενίσχυση αναδιαρθρώσεως. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξετάσεως, οι εισφορές αυτές εγκρίθηκαν υπ' αυτόν τον χαρακτηρισμό, υπό τον όρον ότι θα εφαρμοζόταν το πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως που εγκρίθηκε με την απόφαση.
- 67 Επομένως, οι επίδικες εισφορές κεφαλαίου πρέπει να θεωρηθούν ως συνδεόμενες με το πρόγραμμα αναδιαρθρώσεως της HTM, ασχέτως του ότι εγκρίθηκαν αρχικά ως ενίσχυση διάσωσης, η νομιμότητα της οποίας δεν προσβάλλεται με την προσφυγή.

68 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, της παραβιάσεως της εύλογης προθεσμίας που τάχθηκε για την κατάρτιση του προγράμματος αναδιαρθρώσεως

- 69 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει ότι η πρόδηλη υπέρβαση της προθεσμίας των έξι μηνών, στην οποία οι κατευθυντήριες γραμμές περιορίζουν την περίοδο καταρτίσεως ενός προγράμματος αναδιαρθρώσεως, θα δικαιολογούσε άνευ ετέρου την άρνηση εγκρίσεως της ενίσχυσης.
- 70 Η Επιτροπή, υποστηρίζομενη κατά τα ουσιώδη από τις παρεμβαίνουσες, παρατηρεί ότι η ενδεικτική προθεσμία των έξι μηνών, για την οποία κάνονται λόγοι οι κατευθυντήριες γραμμές, αφορά την έγκριση των ενισχύσεων διασώσεως και όχι την έγκριση των ενισχύσεων αναδιαρθρώσεως. Επιπλέον, αν ένα σχέδιο αναδιαρθρώσεως μπορεί κατά κανόνα να καταστρωθεί εντός έξι μηνών, το παν εξαρτάται από τις συγκεκριμένες περιστάσεις. Εν προκειμένω χρειάστηκε να γίνουν περίπλοκες εκτιμήσεις.
- 71 Το Πρωτοδικείο αρίνει ότι η προθεσμία των έξι μηνών που επικαλείται η προσφεύγουσα δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα και δεν αναφέρεται στην κατά κυριολεξία φάση της κατάστρωσης ενός προγράμματος αναδιαρθρώσεως. Στην πραγματικότητα αποτελεί τη χρονική περίοδο που υποδεικνύουν οι κατευθυντήριες γραμμές ως αναγκαία, μετά την καταβολή μιας ενίσχυσης διασώσεως, για τον προσδιορισμό των μέτρων ανόρθωσης της ενισχυομένης επιχειρήσεως.
- 72 Κατά τα λοιπά, από τα προαναφερθέντα στοιχεία της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι η περίοδος καταστρώσεως του προγράμματος αναδιάρθρωσης, που κατατίστηκε από τον όμιλο Eliasch και εγκρίθηκε με την απόφαση, υπήρξε υπερβολικά μεγάλη, λαμβανομένου υπόψη ότι η περίπτωση ήταν περίπλοκη.

- 73 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ότι δηλαδή το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης υπήρξε ανεπαρκές

- 74 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει, πρώτον, ότι μόνη η τιμή πωλήσεως της HTM που κατέβαλε ο όμιλος Eliasch και η οποία υπολείπεται κατά πολύ του ποσού της ενισχύσεως δεν επιτρέπει την επίτευξη της ελάχιστης απόδοσης των επενδυθέντων κεφαλαίων που επιβάλλει το σημείο 3.2.2, Α, δεύτερο εδάφιο, των κατευθυντηρίων γραμμών. Ακόμη και σε περίπτωση πωλήσεως από τον όμιλο Eliasch των μεριδίων του στην HTM, το καταβλητέο στην AT ποσό δεν θα συνιστούσε κατάλληλη απόδοση.
- 75 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες απαντούν ότι η ελάχιστη απόδοση των επενδυθέντων κεφαλαίων δεν αναφέρεται στην ενίσχυση και τους χορηγούς της, αλλά στη μέλλουσσα οικονομική ανάπτυξη και τα οικονομικά αποτελέσματα της δικαιούχου επιχειρήσεως.
- 76 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, όπως διευκρινίζει το σημείο 3.2.2, Α, δεύτερο εδάφιο, των κατευθυντηρίων γραμμών, το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει, για να πληροί το κριτήριο της βιωσιμότητας, να παρέχει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να καλύψει όλα της τα έξοδα περιλαμβανομένων και των εξόδων αποσβέσεως και των χρηματοοικονομικών επιβαρυνσεων, καθώς επίσης να επιτύχει μια ελάχιστη απόδοση επί του κεφαλαίου ώστε, μετά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης, να μη χρειάζεται πλέον κρατικές ενισχύσεις και να αποκτήσει ανταγωνιστική αυτονομία.
- 77 Ο όρος της ελάχιστης απόδοσης των επενδυθέντων κεφαλαίων δεν αναφέρεται στο εύλογο εισόδημα που θεωρείται ότι αποκομίζει η AT από τις εισφορές της, αλλά στην αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας της δικαιούχου επιχειρήσεως χάρη στο εγκριθέν σχέδιο αναδιάρθρωσεως, διαφορετικά οι εισφορές κεφαλαίου της AT θα έχαναν τον χαρακτηρισμό τους ως κρατικών ενισχύσεων.

- 78 Επομένως, το επιχείρημα της προσφεύγουσας είναι απορριπτέο διότι στηρίζεται σε εσφαλμένη υπόθεση.
- 79 Η Kneissl Dachstein παρατηρεί, δεύτερον, ότι η Επιτροπή εσφαλμένα θεώρησε ότι η HTM θα ανακτούσε μακροπροθέσμως την αποδοτικότητά της. Ο απλός προσπορισμός κερδών εκμεταλλεύσεως που επικαλείται η HTM δεν αντιρροστεύει το «κατωτατό όριο αποδόσεως» για το οποίο κάνει λόγο η απόφαση. Το γεγονός και μόνο ότι τα μέτρα ανόρθωσης ήταν μερικώς μόνον εσωτερικά έδειξε ήδη κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως ότι, σύμφωνα με τα δεδομένα της αγοράς, τα μέτρα αυτά στηρίζονταν σε υπερβολικά αισιόδοξες υποθέσεις περί αναπτύξεως της αγοράς. Βεβαίως, η Επιτροπή προσδιόρισε εν μέρει τη φύση των μέτρων που όφειλε να λάβει η HTM, πλην όμως δεν υπολόγισε το ιδιαίτερο κόστος τους. Το σχέδιο δεν προβλέπει καμία διαφοροποίηση των ειδών τένις, την οποία ωστόσο η απόφαση θεωρεί αναγκαία για να μπορέσουν οι παραγωγοί να διατηρήσουν ή να αυξήσουν τις τιμές τους. Τέλος, δεν διευκρινίζει πώς θα λειτουργήσει η χρηματοδότηση που προβλέπεται μέσω της εισαγωγής στο χρηματοστήριο, την οποία ωστόσο η Επιτροπή χαρακτηρίζει ως καθοριστική.
- 80 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες απαντούν ότι η Kneissl Dachstein δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα που να αποδεικνύει ότι δεν εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα της HTM μετά την αναδιάρθρωσή της.
- 81 Η HTM διευκρινίζει ότι αποκόμισε και πάλι κέρδη εκμεταλλεύσεως κατά το 1996 χάρη στο εφαρμοστέο σχέδιο αναδιαρθρώσεως.
- 82 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας συνίστανται κυρίως σε απλούς ισχυρισμούς και δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει ότι η Επιτροπή έσφαλε προδήλως θεωρώντας ότι η HTM θα ανακτούσε την αποδοτικότητά της μακροπρόθεσμα, βάσει του σχεδίου αναδιαρθρώσεως που εγκρίθηκε με την απόφαση.

- 83 Ειδικότερα, η προσφεύγουσα δεν επιδίωξε να αποδείξει κατά τί οι υποθέσεις στις οποίες στηρίχθηκε η Επιτροπή είναι υπερβολικά αισιόδοξες, τη στιγμή που προβλέφθηκαν η κατάργηση από την ΗΤΜ των ομάδων μη αποδοτικών προϊόντων, η επιστροφή της επιχειρήσεως στις βασικές δραστηριότητές της καθώς και η μείωση των εξόδων διαχειρίσεως, παραγωγής και διανομής όπως επίσης η μείωση του προσωπικού.
- 84 Δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή όφειλε, αντίθετα με τον ισχυρισμό της Kneissl Dachstein, να υπολογίσει το ειδικό κόστος καθενός των μέτρων που θα λάμβανε η ΗΤΜ. Εκτός του ότι ο ακριβής υπολογισμός των διαφόρων συγκεκριμένων δαπανών θα ήταν εν πάσῃ περιπτώσει παρακινδυνευμένος λόγω του μελλοντικού χαρακτήρα των μελετωμένων μέτρων, η Επιτροπή, αντιθέτως, ασκώντας την ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει, νομίμως περιορίστηκε σε μια σφαιρική εκτίμηση.
- 85 Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί την έλλειψη μέτρων διαφοροποιήσεως των ειδών τένις που θα καθιστούσε δυνατή τη διατήρηση ή την αύξηση των τιμών. Η απόφαση προβλέπει, γενικώς, τη συγκέντρωση των δραστηριοτήτων της ΗΤΜ στα προϊόντα καινοτομίας και υψηλής τεχνολογίας και ειδικότερα τη χρησιμοποίηση σύγχρονης τεχνολογίας για την κατασκευή ορακετών τένις και αναφέρει ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, θα επιτευχθούν μεταξύ άλλων υψηλότερες τιμές πωλήσεως.
- 86 Τέλος, δεν είναι δυνατό να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν διευκρίνισε με την απόφαση τα της χρηματοδοτήσεως που προβλέπεται μέσω της εισαγωγής στο χρηματηστήριο για το τέλος του 1999, δηλαδή σε χρόνο πολύ μεταγενέστερο της εκδόσεως της αποφάσεως. Δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή έσφαλε προδήλως περιορισθείσα να προβλέψει κατ' αρχήν μια νέα εισφορά κεφαλαίου και τον χρόνο πραγματοποίησεώς της στο τέλος του 1999, αφήνοντας στην επιχείρηση τη δυνατότητα να επιλέξει την πλέον κατάλληλη για την εξέλιξη της καταστάσεώς της χρονική στιγμή και λύση (διεθνής τοποθέτηση ή παρόμιοια μέτρα).
- 87 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, δηλαδή της ανεπάρκειας των μειώσεων της ικανότητας παραγωγής που επιβλήθηκαν στην HTM

- 88 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει ότι η εγγύηση των θέσεων εργασίας που προβλέπει η σύμβαση πωλήσεως της HTM για περίοδο τριών ετών από της συνάψεως της, για το 50 %, ή μάλιστα για το 80 % του προσωπικού σε ένα από τα εργοστάσια, καθιστούν πρόδηλη την ανεπάρκεια των μειώσεων της ικανότητας παραγωγής που επιβάλλει η απόφαση στην αγορά των αθλητικών ειδών χειμερινών αθλημάτων, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της υφέσεως των αγορών σκι και υποδημάτων σκι που σημειώθηκε από το 1992 μέχρι το 1997.
- 89 Η υποχρέωση διατηρήσεως αυτού του επιπέδου θέσεων απασχολήσεως θα εμπόδιζε, για παράδειγμα, το οριστικό κλείσιμο των ικανοτήτων παραγωγής. Επιπλέον, η μείωση εντός της Κοινότητας κατά 87 % της ικανότητας παραγωγής υποδημάτων σκι για την οποία κάνει λόγο η HTM στο υπόμνημα παρεμβάσεως προέρχεται στην πραγματικότητα από τη μετατόπιση της εν λόγω παραγωγής στην Εσθονία.
- 90 Τέλος, από ένα άρθρο του φύλλου *Salzburger Nachrichten* της 2ας Φεβρουαρίου 1998 προκύπτει σαφώς ότι η HTM κατόρθωσε να αυξήσει τόσο τις πωλήσεις σκι όσο και τα συνακόλουθα κέρδη σε μια παγκόσμια αγορά όπου εξακολουθεί να επικρατεί ύφεση.
- 91 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη κατά τα ουσιώδη από τις παρεμβαίνουσες, απαντά ότι η προσφεύγουσα δεν διευκρίνισε κατά πόσον υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών ή ενήργησε κατά κατάχρηση εξουσίας επιβάλλοντας, με το άρθρο 2, δεύτερη περίπτωση, της αποφάσεως, ως αμετάκλητες τις μειώσεις της ικανότητας παραγωγής που προβλέπει το σχέδιο αναδιαρθρώσεως.

- 92 Η Αυστριακή Δημοκρατία διευκρινίζει ότι η ρήτρα εγγυήσεως των θέσεων εργασίας αφορά μόνον τρία εργοστάσια του ομίλου και θεωρεί αντικειμενικά μεγάλη τη μείωση κατά 20 έως 50 % του εργατικού δυναμικού των τριών αυστριακών εργοστασίων. Επιπλέον, ο αριθμός των απασχολουμένων στην HTM μειώθηκε από 2 700 σε 2 000.
- 93 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι, όπως ορθά παρατήρησε η Επιτροπή, δεν είναι δυνατόν να εξισωθούν οι μειώσεις της ικανότητας παραγωγής και οι μειώσεις των θέσεων εργασίας, δεδομένου ότι η σχέση μεταξύ του αριθμού των απασχολουμένων υπαλλήλων και της ικανότητας παραγωγής εξαρτάται από πολυάριθμους παράγοντες, ιδίως δε από τα κατασκευαζόμενα προϊόντα και τη χρησιμοποιούμενη τεχνολογία. Πρέπει να σημειωθεί ότι η εγγύηση των θέσεων εργασίας που περιορίζεται σε τρία από τα εργοστάσια του ομίλου και σε τρία έτη δεν εμπόδισαν το κλείσιμο του εργοστασίου συναρμονολογήσεως του Neusiedl. Η μετάθεση στην Εσθονία της παραγωγής υποδημάτων σκι με φθηνό εργατικό δυναμικό έχει ως κύριο στόχο να μειώσει το κόστος παραγωγής, δεν αποκλείει όμως καθόλου τη μείωση της ικανότητας παραγωγής.
- 94 Η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο ικανό να αποδείξει το ανεπαρκές των μειώσεων της ικανότητας παραγωγής που καλείται να πραγματοποιήσει η HTM στις αγορές σκι, δετήρων και υποδημάτων σκι που αντιπροσώπευαν πάντως περίπου το 45 % του πραγματοποιηθέντος κατά το 1994 κύκλου εργασιών της HTM.
- 95 Ειδικότερα, τα στατιστικά στοιχεία σχετικά με την ύφεση των αγορών σκι και υποδημάτων σκι που παρέθεσε η προσφεύγουσα κατά τη συνεδρίαση ανάγονται στα έτη από 1992 έως 1997. Κατά τούτο στερούνται αποδεικτικής ισχύος δεδομένου ότι, κατά την απόφαση, οι μειώσεις της ικανότητας παραγωγής θα πραγματοποιηθούν κυρίως από το πρώτο έτος της αναδιαρρόσεως.
- 96 Για να αντικρουσθεί ο ισχυρισμός σχετικά με την αύξηση των πωλήσεων σκι της HTM, αρκεί να σημειωθεί ότι, αφενός, αυτή ανάγεται στη χρήση 1997, είναι δηλαδή μεταγενέστερη της εκδόσεως της αποφάσεως και, αφετέρου, γίνεται λόγος για τη

διάθεση στο εμπόριο 425 000 ζευγών σκι, δηλαδή για έναν όγκον πωλήσεων αισθητά χαμηλότερο σε σύγκριση με τα 596 000 ζεύγη που πωλήθηκαν το 1995.

97 Τέλος, η Επιτροπή ορθώς θεώρησε, ασκώντας την ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει, ότι οι ακόμα δραστικότερες μειώσεις της ικανότητας παραγωγής θα μπορούσαν να βλάψουν την αποκατάσταση της βιωσιμότητας της ΗΤΜ, η παρουσία της οποίας κρίθηκε αναγκαία για να προληφθεί η δημιουργία ενισχυμένης ολιγοπωλιακής δομής των εν λόγω αγορών. Συναφώς, πρέπει να ληφθεί υπόψη η παύση των δραστηριοτήτων στον τομέα του γκολφ και η εγκατάλειψη του τομέα των αθλητικών ενδυμάτων που προβλέπει το σχέδιο αναδιαρθρώσεως.

98 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του εβδόμου λόγου ακυρώσεως που αφορά το δυσανάλογον της ενίσχυσης

99 Αυτός ο λόγος αρθρώνεται σε πέντε σκέλη.

Επί του πρώτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως

100 Η Kneissl Dachstein προσάπτει, πρώτον, στην απόφαση ότι δεν έλαβε υπόψη την εισφορά κεφαλαίου +/- 80 MECU και το μετοχικό δάνειο ύψους +/- 45 MECU που χορήγησε η AT στην ΗΤΜ το 1993 (βλ. σκέψη 4 ανωτέρω).

— Επί του παραδεκτού

- 101 **Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη κατά τα ουσιώδη από την ΗΤΜ, αντιτάσσει, στηριζόμενη στην αρχή της αυστηρής αντιστοιχίας των ισχυρισμών που διατυπώνονται αφενός κατά τη διοικητική διαδικασία και αφετέρου με το δικόγραφο της προσφυγής, ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί παραδεκτώς να προβάλει το επιχείρημα αυτό διότι δεν το προέβαλε κατά τη διαδικασία εξετάσεως της ενισχύσεως.**
- 102 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι η προσφεύγουσα δεν θα μπορούσε παραδεκτώς να προβάλει πραγματικά στοιχεία που ήταν άγνωστα στην Επιτροπή και τα οποία δεν της επισήμανε κατά τη διαδικασία εξετάσεως (βλ. κατ' αυτή την έννοια απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 1994, C-278/92, C-279/92 και C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-4103, σκέψη 31, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 25ης Μαρτίου 1999, T-37/97, Forges de Clabecq κατά Επιτροπής, που δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 93). Αντιθέτως, τύποτα δεν εμποδίζει την προσφεύγουσα να αναπτύξει κατά της τελικής αποφάσεως ένα νομικό ισχυρισμό τον οποίο δεν είχε προβάλει κατά το στάδιο της διοικητικής διαδικασίας (βλ. απόφαση Forges de Clabecq, όπ.π., σκέψη 93).
- 103 Στην πραγματικότητα, η άποψη της Επιτροπής στηρίζεται στην εσφαλμένη υπόθεση ότι η διαδικασία εξετάσεως του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ αποτελεί μια διοικητική διαδικασία στρεφομένη κατά τελικής πράξεως ενώ, αντιθέτως, σκοπεί να δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να ενημερωθεί πλήρως για όλα τα στοιχεία της υπόθεσης πριν λάβει την απόφασή της (βλ. απόφαση British Airways κ.λπ. κατά Επιτροπής, όπ.π., σκέψη 58).
- 104 Κατά τα λοιπά, όπως προκύπτει από ένα παραρτημα των παρατηρήσεων που κατέθεσε απαντώντας στο υπόμνημα παρεμβάσεως της ΗΤΜ, η Kneissl Dachstein τουλάχιστον επισήμανε κατά τη διαδικασία εξετάσεως ότι η AT είχε χρονηγήσει το 1993 στην ΗΤΜ εισφορά κεφαλαίου +/- 80 MECU (βλ. σκέψη 4 ανωτέρω) με στόχο τη μείωση του χρέους της ΗΤΜ.

- 105 Επομένως, πρέπει να αποδοικθεί η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Επιτροπή κατά του πρώτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως.

— Επί του βασίμου

- 106 Η Kneissl Dachstein προσάπτει στην Επιτροπή ότι, κατά την εξέταση της αναλογικότητας της ενίσχυσης, δεν έλαβε υπόψη τις ενισχύσεις ύψους 80 MECU και +/- 45 MECU που χορήγησε η AT στην HTM το 1993 (βλ. σκέψη 4 ανωτέρω). Το άρθρο 92 της Συνθήκης δεν είχε μεν εφαρμογή πριν από την προσχώρηση της Αυστριακής Δημοκρατίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, την 1η Ιανουαρίου 1995, πλην όμως η Επιτροπή αγνόησε την απαγόρευση των ενισχύσεων που θεσπίζει το άρθρο 6 της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου (στο εξής: ΓΣΔΕ) και το άρθρο 23, παράγραφος 1, σημείο iii, της συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/003, σ. 4, στο εξής: ΣΕΣ). Υπό τις συνθήκες αυτές, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στην HTM είναι δυσανάλογα μεγάλο.

- 107 Επικουρικώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, αν η Επιτροπή είχε εκτιμήσει το σύνολο των καταβληθέντων ποσών, θα είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι πρόκειται για υφιστάμενο σύστημα ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 93 της Συνθήκης. Το γεγονός και μόνον ότι δεν εφαρμόστηκε η διαδικασία εξετάσεως που προβλέπει η διάταξη αυτή δικαιολογεί άνευ επέρδου την ακύρωση της αποφάσεως.

- 108 Η Επιτροπή και οι παρεμβαίνουσες αντιτάσσουν, κατά τα ουσιώδη, ότι ούτε το άρθρο 92 της Συνθήκης, που δεν είχε εφαρμογή κατά τον κρίσιμο χρόνο, ούτε οι διατάξεις της ΓΣΔΕ και της ΣΕΣ υποχρεώνουν την Επιτροπή να κινήσει τις προβλεπόμενες διαδικασίες για ποσά που καταβλήθηκαν το 1993 ή να τα λάβει υπόψη. Τα

ποσά που καταβλήθηκαν το 1993, ακόμη και αν υποτεθεί ότι χαρακτηρίζονται ως κρατικές ενισχύσεις, πρέπει να θεωρηθούν ως υφιστάμενες ενισχύσεις που εμπίπτουν για τον λόγο αυτό όχι στη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, αλλά στη διαδικασία της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

- 109 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι, όταν η Επιτροπή κίνησε την επίδικη διαδικασία εξετάσεως (βλ. σκέψη 15 ανωτέρω), το άρθρο VI της ΓΣΔΕ και το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο iii, της ΣΕΣ δεν μπορούσαν πλέον να αποτελέσουν το νόμιμο έρεισμα για την εκτίμηση του συμβιβαστού προς την κοινή αγορά των εισφορών κεφαλαίου της ΑΤ προς την ΗΤΜ. Κατά τα λοιπά, το άρθρο VI της ΓΣΔΕ που αφορά τους δασμούς αντιτάμπινγκ και αντισταθμιστικούς δεν ήταν λυσιτελές, ενώ το άρθρο 23, παράγραφος 1, στοιχείο iii, της ΣΕΣ έδινε στα συμβαλλόμενα μέρη μια απλή δυνατότητα παρεμβάσεως κατά των κρατικών ενισχύσεων. Επομένως, η Επιτροπή δεν αγνόησε τις δύο αυτές διατάξεις.
- 110 Επιπλέον, η προσφεύγουσα δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίξει ότι όλες οι ενισχύσεις που καταβλήθηκαν το 1993 και το 1995 συνιστούν υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων εφόσον οι εισφορές κεφαλαίου που χορήγησε η ΑΤ στην ΗΤΜ δεν έγιναν βάσει εθνικών διατάξεων γενικής εφαρμογής.
- 111 Κατά τα λοιπά, η προσφεύγουσα δεν μπορεί λυσιτελώς να ισχυριστεί ότι το ποσό της ενίσχυσης είναι δυσανάλογα μεγάλο, καθότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τα ποσά που καταβλήθηκαν το 1993. Πράγματι, για να εκτιμήσει το στοιχείο της αναλογικότητας, η Επιτροπή δεν μπορούσε παρά να λάβει υπόψη τις εισφορές κεφαλαίου που καλύπτει το σχέδιο αναδιαρθρώσεως, του οποίου αποτελούσαν την αναγκαία αντιστάθμιση και στήριξη.

- 112 Εξάλλου, το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ των ποσών που καταβλήθηκαν το 1993 και των εισφορών κεφαλαίου που χορηγήθηκαν από τον Απρίλιο του 1995 (βλ. σκέψη 7 ανωτέρω) και εγκρίθηκαν με την απόφαση δεν επέτρεπε να περιληφθούν τα ποσά αυτά σε μία και μόνη εκτίμηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης της HTM, στο πλαίσιο της διαδικασίας εξετάσεως της ενισχύσεως.
- 113 Επομένως, το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου ακυρώσεως

- 114 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει ότι, παρά τις εισφορές κεφαλαίου του 1993, η HTM επωφελήθηκε μιας μεταφοράς των ζημιών, η χρηματοοικονομική εκμετάλλευση της οποίας της απέφερε πρόσθετο πλεονέκτημα. Όμως, κατά το σημείο 3.2.2, Γ, των κατευθυντηρίων γραμμών, οποιεσδήποτε φορολογικές πιστώσεις που σχετίζονται με τις ζημίες πρέπει να εξαλείφονται οσάκις η ενίσχυση χρησιμοποιείται για την απόσβεση χρέους προερχομένου από παλαιότερες ζημίες.
- 115 Η Επιτροπή απαντά ότι η μεταφορά ζημιών τότε μόνον είναι παράνομη αν αποδίδεται σε ενισχύσεις. Εν προκειμένω, έχει αποκλειστεί ότι οι δύο επίδικες εισφορές συνιστούν ενίσχυση, ακόμη δε και αν εργόκειτο για ενίσχυση, δεν θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη.
- 116 Το Πρωτοδικείο περιορίζεται να παρατηρήσει ότι, απαντώντας σε ερώτησή του, η HTM δήλωσε χωρίς να αντικρουστεί ότι, λόγω των ανεπαρκών φορολογητέων

κερδών της, δεν ήταν εν πάσῃ περιπτώσει σε θέση να αξιοποιήσει τη μεταφορά των ξημών από την οικονομική χρήση 1993 στις χρήσεις 1994 έως 1997.

- 117 Κατά συνέπεια, το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως κατ' ουσία αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως

- 118 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει ότι η καταβολή παράνομης ενίσχυσης προήλθε από τη γενομένη τον Απρίλιο του 1995 μετατροπή σε ίδιους πόρους του μετοχικού δανείου ύψους +/- 45 MECU (βλ. σκέψεις 4 και 7 ανωτέρω) που χορήγησε η AT στην HTM το 1993. Συναφώς, από τους ισολογισμούς της HTM συνάγει ότι επόδοκειτο για δάνειο που αποτελούσε, καίτοι δεν ήταν προνομιούχο, χρέος του δανειολήπτη. Εκτός από την περίπτωση της πτωχεύσεως, η οποία είναι άσχετη εν προκειμένω, ο δανειστής έχει το δικαίωμα να ανακτήσει την πίστωσή του. Η διαγραφή του χρέους της HTM έγινε κατά τη χρονική στιγμή της μετατροπής του δανείου σε ίδιο κεφάλαιο. Ακριβώς όμως η διαγραφή μιας οφειλής αποπληρωμής, έστω και υπό όρους, συνεπαγόταν μεταφορά πόρων από την AT υπέρ της HTM.
- 119 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι το μετοχικό δάνειο, αν υποτεθεί ότι έπρεπε να χαρακτηρισθεί ως κρατική ενίσχυση, ήταν εξ αρχής, ανεξάρτητα από τον χαρακτηρισμό του στους λογαριασμούς της HTM, μη προνομιούχο δάνειο που προορίζόταν να αντικαταστήσει τους ίδιους πόρους της επιχείρησης. Λόγω της σοβαρής υπερχρεώσεως της HTM κατά τη μετατροπή του δανείου σε ίδιους πόρους, αποκλείστηκε στην πραγματικότητα η αποπληρωμή του δανείου, το οποίο επομένως δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως χρέος της HTM έναντι της AT, η άφεση του οποίου θα συνιστούσε πράγματι πρόσθετο πλεονέκτημα.

- 120 Επομένως, η μετατροπή του δανείου σε ιδίους πόρους, κατά το μέρος που συνεπαγόταν παραίτηση της ΑΤ από την αξιώση επιστροφής μιας μη ανακτήσιμης πίστωσης, δεν παρέσχε καθεαυτή κανένα οικονομικό πλεονέκτημα στην ΗΤΜ εις βάρος της ΑΤ υπό τη μορφή μεταφοράς δημοσίων πόρων.
- 121 Κατά συνέπεια, η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη αποφεύγοντας να χαρακτηρίσει τη μετατροπή αυτή ως κρατική ενίσχυση, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως της αναλογικότητας της ενίσχυσης.
- 122 Συνεπώς, το τρίτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως

- 123 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει ότι στην πραγματικότητα η ενίσχυση χρηματοδοτεί το σύνολο του προγράμματος αναδιάρθρωσης, δεδομένου ότι ο αγοραστής της ΗΤΜ δεν έχει πλέον παρά να εξοφλήσει τα παλαιά χρέη. Ένας ιδιώτης μέτοχος, ενεργών ως πωλητής, θα είχε απαιτήσει από τον όμιλο Eliasch να αναλάβει πολύ μεγαλυτέρους κινδύνους και να παράσχει σαφώς μεγαλύτερη παροχή. Η Επιτροπή δεν προσδιόρισε τη σχέση μεταξύ της παροχής των επενδυτών, του κόστους της αναδιαρθρώσεως και, τέλος, του ύψους της ενίσχυσης.
- 124 Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη κατά τα ουσιώδη από τις παρεμβαίνουσες, φρονεί ότι η ενίσχυση καθιορίστηκε στο ποσό που ήταν αναγκαίο για να αποκατασταθεί η οικονομική βιωσιμότητα της ΗΤΜ, ότι συνοδεύτηκε από σημαντική μείωση της ικανότητας παραγωγής και ότι η ΗΤΜ θα αναλάμβανε και άλλες, συνακόλουθες, προσπάθειες για να επιτύχει τη χρηματοοικονομική εξυγίανσή της.

- 125 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι οι άμεσες δαπάνες αναδιάρθρωσης, που η Επιτροπή υπολόγισε σε +/- 127 MECU στο σημείο 8.2 της αποφάσεως, αντιπροσωπεύουν μέρος μόνο του συνολικού κόστους της αναδιάρθρωσης της HTM, για το οποίο γίνεται λόγος στο σημείο 8.3 της αποφάσεως.
- 126 Απαντώντας στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή διευκρίνισε, αφενός, ότι στις άμεσες δαπάνες αναδιάρθρωσης προστίθενται και άλλες δαπάνες που ανάγονται στη χρηματοοικονομική αναδιάρθρωση της HTM, όπως οι επενδύσεις ορθολογικής λειτουργίας, η εξόφληση και η αναδιάρθρωση των χρεών.
- 127 Η Επιτροπή παρατήρησε, εξάλλου, ότι το συνολικό κόστος της αναδιάρθρωσης χρηματοδοτείται από τέσσερις διαφορετικές πηγές και συγκεκριμένα από την εισφορά κεφαλαίου του ομίλου Eliasch ύψους +/- 22 MECU (βλ. σκέψη 11 ανωτέρω), τη μερική παραίτηση των τραπεζών από τις πιστώσεις τους και τους τόκους μέχρι ποσού 47 MECU (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω), την ενίσχυση (+/- 118 MECU) (βλ. σκέψη 20 ανωτέρω) και, τέλος, τη συνεισφορά της HTM, που θα ληφθεί από τους ιδίους πόρους της επιχείρησης, μέχρι ποσοστού 36 % του συνόλου των δαπανών αναδιάρθρωσης.
- 128 Εξ αυτού προκύπτει σε τελική ανάλυση ότι το συνολικό ύψος των δαπανών αναδιάρθρωσης ανέρχεται σε ποσό πλέον των 290 MECU και ότι το ποσό της ενίσχυσης είναι χαμηλότερο από το μισό του εν λόγω ποσού.
- 129 Για τον λόγο αυτό πρέπει να απορριφθεί το τέταρτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως ως στηριζόμενο σε εσφαλμένα πραγματικά στοιχεία.

Επί του πέμπτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως

- 130 Η Kneissl Dachstein υποστηρίζει ότι, αν η πώληση της HTM δεν συνοδεύόταν από εγγύηση των θέσεων εργασίας, θα είχε αποφέρει ψηλότερο τίμημα, πράγμα που θα είχε επιδιώξει ένας ιδιώτης επενδυτής. Κατά τούτο η απόφαση ενέχει κατάχοηση εξουσίας, διότι εγκρίνει μια ενίσχυση η οποία, για λόγους αναγομένους στην πολιτική της απασχολήσεως, υπερβαίνει το απολύτως αναγκαίο ποσό. Θα έπρεπε να εξεταστεί μήπως το κλείσιμο ή η παύση της λειτουργίας ολόκληρης της επιχείρησης αποτελούσε τη φθηνότερη και, κατά συνέπεια, την επιτρεπτή εναλλακτική λύση.
- 131 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει, πρώτον, ότι η συμπεριφορά ενός ιδιώτη επενδυτή αποτελεί μεν το κριτήριο χαρακτηρισμού μιας κρατικής ενίσχυσης, πλην όμως είναι άνευ σημασίας για την εκτίμηση της αναλογικότητας της ενίσχυσης.
- 132 Το Πρωτοδικείο παρατηρεί, δεύτερον, ότι, όπως προκύπτει από την απόφαση, η οήτρα εγγυήσεως των θέσεων εργασίας αφορά μόνον τρία από τα εργοστάσια της HTM, είναι χρονικά περιορισμένη και επιτρέπει μείωση του προσωπικού κατά 20 έως 50 %. Εν πάσῃ περιπτώσει, η προσφεύγοντα δεν λαμβάνει υπόψη ότι η HTM θα έπρεπε να καταβάλει πρόσθετες αποζημιώσεις απολύσεως αν η μείωση του προσωπικού είχε λάβει μεγαλύτερη έκταση.
- 133 Τέλος, τρίτον, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή δεν υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη θεωρώντας ότι η εξαιφάντηση της HTM θα είχε ξημογόνες επιπτώσεις στη διατήρηση ανταγωνιστικής δομής της αγοράς. Για τον λόγο αυτό, το ξήτημα μήπως το κλείσιμο ή η παύση της λειτουργίας του συνόλου των εργοστασίων της HTM συνιστούσε τη λιγότερο επαχθή λύση είναι άνευ σημασίας.

- 134 Συνεπώς, το πέμπτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 135 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να απορριφθούν όλοι οι λόγοι ακυρώσεως.
- 136 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαιοστικών εξόδων

- 137 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηπτηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαιοτικά έξοδα αν υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηπτήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαιοτικά έξοδα της Επιτροπής και της παρεμβαίνουσας ΗΤΜ που διατύπωσαν σχετικό αίτημα.
- 138 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικά τους έξοδα. Κατά συνέπεια, η Δημοκρατία της Αυστρίας θα φέρει τα δικά της δικαιοτικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) **Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής και της παρεμβαίνουσας Head Tyrolia Mares.**
- 3) **Η Δημοκρατία της Αυστρίας φέρει τα δικαστικά της έξοδα.**

Potocki

Lenaerts

Bellamy

Azizi

Meij

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Οκτωβρίου 1999.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

A. Potocki

Περιεχόμενα

Νομικό πλαισίο της διαφοράς	II - 2887
Ιστορικό της διαφοράς	II - 2888
Διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου	II - 2896
Αιτήματα των διαδίκων	II - 2897
Επί του παραδεκτού	II - 2899
Επί της ουσίας	II - 2900
Έκταση του ελέγχου νομιμότητας που ασκεί το Πρωτοδικείο ως προς το συμβιβαστό της επιδικης ενίσχυσης αναδιαρθρώσεως	II - 2900
Επί της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προβιβλέπεται κατά των κατευθυντηρίων γραμμών	II - 2901
Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ότι δηλαδή εσφαλμένως υποτέθηκε η εξαφάνιση της ΗΤΜ από την αγορά	II - 2902
Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, της παραβάσεως των γενικών προϋποθέσεων εγκρίσεως των ενισχύσεων που προβλέπει το άρθρο 92, παράγραφος 3, στοιχείο γ', της Συνθήκης ΕΚ	II - 2903
Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, ότι δηλαδή δεν υπάρχει σχέση μεταξύ ορισμένων εισφορών κεφαλαίου και του σχεδίου αναδιαρθρώσεως	II - 2905
Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, της παραβιάσεως της εύλογης προθεσμίας που τάχθηκε για την κατάρτιση του προγράμματος αναδιαρθρώσεως	II - 2906
Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως, ότι δηλαδή το πρόδγραμμα αναδιάρθρωσης υπήρξε ανεπαρκές	II - 2907
Επί του έκτου λόγου ακυρώσεως, δηλαδή της ανεπάρκειας των μειώσεων της ικανότητας παραγωγής που επιβλήθηκαν στην ΗΤΜ	II - 2910
Επί του εβδόμου λόγου ακυρώσεως που αφορά το διμανάλογον της ενίσχυσης	II - 2912
Επί του πρώτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως	II - 2912
— Επί του παραδεκτού	II - 2913
— Επί του βασιμού	II - 2914
Επί του δευτέρου σκέλους του λόγου ακυρώσεως	II - 2916
Επί του τρίτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως	II - 2917
Επί του τετάρτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως	II - 2918
Επί του πέμπτου σκέλους του λόγου ακυρώσεως	II - 2920
Επί των δικαιοτικών εξόδων	II - 2921